

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN-HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 181

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, NOVEMBER 24, 1975

LETO LXXVII.—VOL. LXXVII

NOVI KRALJEVSKI PAR — Od preteklosti je Španija zopet kraljestvo. Vlada ji kralj Juan Carlos I., vnuk kralja Alfonza XIII., ki je po proglasitvi Španije za republiko leta 1931 odšel v tujino. Juan Carlos je prapravnuk britanske kraljice Viktorije in daljni potomec "Sončnega kralja" Ludvika IV. francoskega. Njegova žena Sofija je sestra bivšega grškega kralja Konstantina.

Novi grobovi

Karla Dolgan

V 79. letu starosti je umrla v Mt. Sinai bolnici Karla Dolgan, rojena Majcen, 6628 Bliss Ave., vdova po leta 1933 umrlemu možu Louisu, mati Paule Williams (Anglija) in pokojnega Franka, ki je umrl 1. 1967 v Jugoslaviji, 11-krat stara mati, 4-krat prastara mati, sestra Louisa (Južna Amerika), Frances Sadar (6628 Bliss Ave.) ter sledečih pokojnih: Franka, Mary Bratosh, Ivana, Anne Moze in Ivahe, teta Louisa Sadarja. Pokojna je bila rojena v vasi Storje pri Sežani, od koder je prišla v Cleveland leta 1969, ko je preje veliko let živila pri hčerki v Angliji. Pogreb bo v sredo ob 9.15 iz Želetovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Vida ob 10. uri, nato na pokopališče Vernih duš.

Sophie Latkowski

V 62. letu starosti je nenadno umrla na posledicah srčne kapi Sophie Latkowski, rojena Motylowski, 15803 Huntmore Ave., vdova po leta 1964 umrlem možu Victorju, mati Dolores Jungeberg in pok. Richarda, 6-krat stara mati, sestra pok. Mary D'Anostino, Rose Janusz, Blanche Mordarski, pok. Steva, Peta in Felixa, rojena v Berei, Ohio, zaposlena kot bolniška strežnica in družabnica nad 20 let. Pogreb bo v sredo dopoldne iz Želetovega pogrebnega zavoda na 152. cesti na Highland Park pokopališče.

Edward J. Kolaszewski

V 70. letu starosti je preteklo soboto umrl Edward J. Kolaszewski, 1400 E. 47 St., mož Helen, roj. Ratzel, oče Darlene J. Boehnlein in Deborah E. Renko, stari oče Dawn in Deanna, brat Helen Kulevich, Josephine Szymanski, Victorie Wojtaszek in pokojnih: Elizabeth Kuzan, Julije Szymanski, Viole Thomas in Florence Schaefer, rojen v Clevelandu, zaposlen kot popravilalec pri White Motor Corp. do upokojitve pred 5 leti. Pogreb

Vremenski prerok

Postopna pooblačitve z verjetnostjo naletavanja snega proti večeru, ponoči in jutri. Najvišja temperatura okoli 36 F (2 C).

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Predsednik bo danes sprejel poslanca ZDA pri ZN P. D. Moynihan, ki je pretekli petek namignil, da utegne odstopiti, če ne bo dobil za svoje nastope v ZN polne podpore Bele hiše. Nekateri domači in tuji kritiki nasprotujejo njegovemu odločnemu nastopanju v odgovorih na napade komunističnega in "tretjega" sveta na ZDA in njihove zaveznike.

SAIGON, J. Viet. — Severni in Južni Vietnam sta pretekli petek objavila načrt o združenju v enotno državo s skupnim ljudskim zastopstvom in skupno vlado. Prvi korak v združitvi bo izvolitev skupnega ljudskega zastopstva v prvih mesecih prihodnjega leta.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — ZDA so umaknile svojo resolucijo v političnem odboru glavne skupščine ZN, ko je postalo očitno, da utegne biti ta z nešteti predloženimi dopolnili popolnoma spremenjena. ZDA so predložile resolucijo z zahtevo, da vse države, članice ZN, izpuste vse politične jetnike, ki so zaprti zaradi svojega nenasilnega nasprotovanja vladam svojih držav in njihovi politiki.

JERUZALEM, Izr. — Ljudska demokratska fronta za osvoboditev Palestine je izjavila, da so njeni pripadniki napadli izraelsko naselje na Golanskem višavju in tam ustrelili 319 let stare študente-vojake. Izrael je obdolžil odgovornosti za ta napad Sirijo, iz katere so napadalci prišli in kamor so se vrnili.

JERUZALEM, Izr. — Glavni tajnik ZN Kurt Waldheim je danes prišel sem iz Sirije na pogajanja o podaljšanju premirja na Golanskem višavju, ki poteka s 30. novembrom. Izrael se je izjavil za podaljšanje, pa odklonil kakršnokoli koncesijo v tej zvezi.

MOSKVA, ZSSR. — Italija in Sovjetska zveza sta obljubili druga drugemu sodelovanje v napori za mednarodno detento ob koncu obiska predsednika Italijanske republike G. Leonija v Sovjetski zvezi. Podpisan je bil tudi poseben sporazum o petletnem gospodarskem sodelovanju. Zaključna izjava, ki sta jo podpisala zunanja ministra Marione Rumor in Andrej Gromiko, je slična oni med Francijo in ZSSR ob koncu obiska francoskega predsednika Giscarda v Sovjetski zvezi pretekli mesec.

GAETA, It. — Pri trčenju letalonosilke John F. Kennedy in fregate Belnap pri nočnih pomorskih vajah preteklo soboto v Jonskem morju so bili 4 mornarji mrtvi, 4 pogrešani

in 16 ranjenih. Gornji del fregate je močno poškodovan, med tem ko na letalonosilki ni večje škode.

LIZBONA, Port. — Okoli 50.000 Portugalcev se je zbralo na poziv vodnika socialistične stranke M. Soaresa v glavnem mestu manifestirat v podporo vlade Azeveda, ki jo skušajo komunisti in z njimi povezani levi skrajneži vreči. Soares je dejal: Če je cena svobode boj, se bomo borili! Vojaškim vodnikom, ki siliijo Soaresa k sestavi skupne vlade s komunisti ob izločitvi ljudskih demokratov, je Soares povedal, da "ne vladajo po milosti božji" in morajo zato upoštevati "ljudsko voljo".

WASHINGTON, D.C. — David W. Belin, pravni svetovalec Warrenove komisije, ki je preiskovala umor predsednika J. F. Kennedyja 22. novembra 1963, je včeraj pozval k obnovi te preiskave. Prepričan je, da ne bo prišla do nobenega novega zaključka, toda potrebno je, da preišče vse, kar je od tedaj prišlo na dan, da bo javnost točno poučena o dejanskem stanju.

V Srbiji so prijeli prosovjetsko skupino

V SR Srbiji so odkrili in prijeli skupino, ki je tajno delovala za Sovjetsko zvezo. BEOGRAD, SFRJ. — Policija je odkrila, kot poroča Politika, tajno prosovjetsko organizacijo in prijela 9 njenih članov. To je doslej že četrta skupina, ki so jo prijeli tekom zadnje kampanje proti neostalnim in pristajanjem Sovjetske zveze, ki hočejo titovski režim zamenjati s prosovjetskim.

Ko vneto nadaljujejo kampanjo proti stalinizmu in pristajanjem Sovjetske zveze, so začeli v zadnjem času napadati znova tudi "liberalce", "nacionaliste" in ostanke meščanstva, da bi ustvarili nekako ravnotežje in v javnosti ustvarili vtis, da sedanja gonja ni namenjena samo pristajanjem Moskve.

Zanimivo je, da so proti pristajanjem Zahoda, "nacionalistom" in "liberalcem", začeli v okviru sedanje kampanje, nastopati najprej v Sloveniji, kjer je po vsem sodeč pristajev Sovjetske zveze najmanj in gonja proti njim torej ni tako pereča.

Zdaj je "Politika" v isti števili, ko poroča o razkritju in prijemu prosovjetske tajne organizacije v Srbiji, napadla tudi Milovana Djilasa, "nacionaliste" in "liberalce", kar naj bi po sodbi tukajšnjih opazovalcev ustvarilo nekako ravnotežje in preprečilo resnejši spor s Sovjetsko zvezo.

Kuba poslala 3000 vojakov v Angolo

Kuba je poslala v afriško Angolo, kjer se borijo za oblast tri skupine, katerih eno podpirajo Sovjetska zveza in njeni sateliti, ostali dve pa zahodne sile in LR Kitajska, 3.000 svojih vojakov. Enote Narodne zveze, ki prodirajo z juga proti Luandi in zavzemajo ozemlje pod nadzorom Ljudskega osvobodilnega gibanja, so, kot trdijo, ujele pri zavzetju mesta Malange ruske in kubanske vojaške.

WASHINGTON, D.C. — Po uradnih virih ZDA je Kuba poslala 3.000 vojakov in vojaških svetovalec v Angolo v podporo Ljudskemu osvobodilnemu gibanju, ki se je 11. novembra objavilo za zakonito vlado Angole, pa je v ostrem boju z zmernejšo Narodno fronto in Narodno zvezo. Ti dve pritiskata s svojimi silami od juga in od severa proti Luandi. Sovjetska zveza je prva priznala novo vlado v Angoli in jo podpira z vsemi sredstvi. Poslala je velike količine orožja in celo letala MIG. Zadnja so bila poslana v sosednji Kongo, ki podpira sovjetsko politiko v Angoli in drugod v Afriki. Ker Ljudsko osvobodilno gibanje nima izvežbahnih letalcev, bodo sovjetska letala, ki jih je Moskva poslala v Angolo, verjetno vodili kubanski piloti.

Narodna zveza trdi, da je ujela ruske vojaške

LUSAKA, Zamb. — Angolsko nacionalno gibanje Narodna zveza za popolno neodvisnost Angole, je objavila, da so njeni oddelki ujeli pri zavzetju mesta Malange pretekli teden 20 Rusov, 35 Kubancev, 15 Mozambičanov, 3 Kongočane in 1 Brazilca. Vsi so se borili na strani Ljudskega osvobodilnega gibanja v Malangu, ki ga podpira Sovjetska zveza.

Malange je bila ključna postojanka Ljudskega osvobodilnega gibanja na področju 270

Iz Clevelanda in okolice

Dobitke so prejeli—

Na Jesenskih zahvalnih dnevih pri Sv. Vidu se je sreča nasmešnila sledečim: \$1,000 Jean Ann Russ, 840 E. 239 St.; \$500 Adolph Korosec, 667 E. 159 St.; \$100 Pauline Messe, 5219 E. 335 St.; \$100 Anton Oblak, 1192 E. 61 St.; \$100 Louise Zeleznik, 18037 Marcela Rd.; \$100 Rudolph Lovko, 5427 Homer Ave.; \$100 Antonia Zitko, 1028 E. 70 St., in punčko Helen Morell, 6218 St. Clair Avenue.

Predpraznična prodaja—

V slovenski trgovini pohištva Norwood Appliance and Furniture, 6202 St. Clair Ave. katere lastnik je prijazen John Susnik s sinovi, je v teku velika predpraznična prodaja gospodinskih strojev in pripomočkov znamke Admiral. Poslužite se te ugodnosti še danes in jutri, ker so cene znatno znižane.

Asesment—

Jutri je 25. dan v mesecu, ko večina naših društvenih tajnikov in tajnic pobira društveni asesment.

Tajnica sporoča—

Tajnica Društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ sporoča, da bo pobirala asesment jutri, v torek, od pol šestih do pol osmih zvečer v cerkveni dvorani pri Sv. Vidu.

Pobiranje članarine—

Christine Živoder sporoča, da bo pobirala članarino za Podružnico št. 25 SZZ jutri, 25. t.m. v običajnem času v dvorani pod cerkvijo. Članice prosijo, da poravnajo obveznosti.

Nabirka oblačil—

V soboto in nedeljo, 29. in 30. t.m., bo pri Sv. Vidu, v dvorani pod cerkvijo, vsakoletna nabirka obleke in obutve za potrebne. Zlasti se priporočajo za otroška oblačila, moške čevlje in delovno obleko ter za odeje.

Prva obletnica—

V sredo ob pol sedmih zjutraj bo pri Sv. Vidu sv. maša za pokojnega Franceta Severja z Addison Road ob prvi obletnici njegove smrti.

Sedemnajsta obletnica—

V sredo ob sedmih zjutraj bo pri Sv. Vidu sv. maša za pokojno Milko Meršol, ženo primarija dr. Valentina Meršola, ob sedemnajsti obletnici njene smrti.

Pogrešano deklico našli mrtvo—

Mati je poslala pretekli četrtek 8 let staro hčerko Melisso Desiree Hinke z doma na 2245 W. 67 St. v tri bloke oddaljeno trgovino Lawson Milk Co. Ko jo ni bilo predolgo domov in v trgovini deklice niso videli, je mati obvestila policijo. Pogrešano je v četrtek zvečer, v petek in soboto iskalo preko 100 policijev in pomožnih policajev. V soboto okoli 10. dopoldne je odkril njeno truplo v Metropolitan Rocky River Reservation nekoli mladi Clevelandčan. Okrajni mlinski oglednik dr. Lester Adelson je razkril včeraj, da je bila 8 let stara Melissa ponovno zabodena in posiljena, predno je v četrtek pozno zvečer ali v petek zjutraj umrla. Dr. Adelson je dejal, da je bil to eden najbolj divjaških umorov, kar jih je kdaj videl. Policija je prijela nekoga 24 let starega moškega z Zahodne strani mesta in ga bo danes obtožila umora.

Kaj bodo ukrenile ZDA

Henry Kissinger je nedavno izjavil, da ZDA ne bodo stale in gledale sovjetsko ter kubansko vmešavanje v angolsko državljansko vojno. Ko je to sedaj postalo očitno pred vsem svetom, pričakuje ta odgovor ZDA.

Ameriška javnost, ki se ni odahnila dobro niti še od vietnamske vojne, ne kaže za sedaj nobene volje za kak nov med-

NA VISKU SVOJE MOČI — Generala Fran cesca Franca, "El caudillo" — "Voditelja", so včeraj položili v Dolini padlih k poslednjemu počitku. Na sliki ga vidimo na višku njegove moči ob poroki hčerke Carmencite, njegovega edinega otroka, leta 1950. Na levi stoji "El caudillo", poleg njega njegov novi zet Christobal Martinez Bordu, na desni poleg neveste pa je ženina mati markesa Arguillo. Z zaprisego princa Juana Carlosa kot novega kralja Španije se je preteklo soboto začela za Španijo nova doba.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NABOCNINA:

Zaručene države:

\$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece

Canada in dežele izven Združenih držav:

\$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States

\$23.00 per year; \$11.50 for 6 months; \$7.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months

Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 181 Monday, Nov. 24, 1975

Nesrečni poskus

"Kristjani za socializem", "Krščanski socialisti", "Kristjani in marksizem", "Marksistična opredelitev kristjana"... Nazivi gibanj, snov študijev, naslovi knjig. Poplava ima že neverjeten obseg. Pa se človek vpraša: kje se je se to začelo?

Ne morda edini, a eden glavnih začetkov je bil gotovo tistega 13. julija 1942, ko so se na Kardeljevo pobudo sešli na sestanku predstavniki komunistične partije, in zastopniki krščanske skupine. Na eni strani: Kardelj, Kidrič, Leskovšek, Maček. Na drugi: Fajfar, Breclj, Brejc, Kocbek. Ta sestanek (imena našim ljudem kaj malo pomenujejo, za starejše pa predstavljajo celotno pred in medrevolucionarno dobo), opisuje danes tako polemizirani Kocbek v svoji "Tovarišiji" na strani 78. Dve strani zatem (idem str. 80) je isti Kocbek zapisal besede, ki so naši domovini in svetu prinesle že toliko gorja:

"Zavedajmo se, da delamo v Sloveniji z vso jasnostjo in prepričanostjo poskus, ki je v moderni zgodovini edinstven. Komunisti in kristjani gradimo novi svet in želimo, da bi ne ostalo le pri poskusu..."

Nesrečni poskus! Kaj vse se je iz njega rodilo. Kako drugačna bi lahko bila slovenska zgodovina, če v odločilni uri ne bi narod zavajali ti glasniki "zgodovinskega kompromisa". Ni nam treba posebej opisovati, kakšno gorje je prišlo nad Slovenijo. Koliko solza in krvi. Pa tisoči in tisoči pokolov po končani vojni in revoluciji, za katere nosijo odgovornost (in morda odločilno, zaradi funkcij, ki so jih imeli) tudi ti graditelji "edinstvenega poskusa". In po tridesetih letih?

Afera okoli Kocbeka je pripravi la na dan mnogo stvari, ki so bile morda zatemnjene. Med njimi eno, ki ni, da bi ostala skrita. Bistveno je, da narod, skupnost in svet zvesta zanj. Med Kocbekovimi izjavami evropskim časnikarjem najdemo tudi mnoge zanimive, ki jih je podal Petru Millardu in so bile objavljene v Die Weltwoche dne 20. avgusta t.l.

V omenjenem članku je P. Millard med drugim zapisal:

"Kocbek je danes prepričan o tem, da se krščanski socialni nauk ne more vezati z idejami komunizma. Njegov primer je opomin za tiste, ki kot katoličani iščejo "zgodovinski kompromis" s socializmom vzhodnega značaja."

Trideset let je bilo treba, da je Kocbek prišel do tega spoznanja. Ali naj poteče znova 30 let, da bodo moderni iskanci "zgodovinskega kompromisa" prišli do enakega spoznanja? In kam bodo svet zapeljali medtem ti, za katere naj bi bil "evangelij le priročnik revolucionarnega navdušenja... odredila akcija kristjanov le razredna borba, dobrota in dejavna ljubezen le revolucionarna izbira v korist enega družbenega razreda proti drugemu..." (Španska škofova konferenca). In zaman so opomini pastirjev, kot so bile zaman pred tridesetimi leti v Sloveniji besede škofa Rožmana. Zaman besede papeža.

In med nami? Ali ni iskanje "zgodovinskega kompromisa" prigovarjanje. Naj pozabimo na to, kar se je zgodilo pred tridesetimi leti? Ali naj tudi v tem čakamo trideset let, da bodo ti novi "poskuševalci" prišli do spoznanja, da mora narod ohranjati žive velike dogodke iz preteklosti in iz njih črpati izkušnje in moč za graditev bodočnosti? Nesrečni poskusi, obsojeni na kesanje njih avtorjev, na žalost mnogokrat, ko je že prepozno.

S.S.

Edi Kocbek in njegovi so se v onih dneh pred 30 leti, ko so se odločili za sodelovanje s komunisti, čutili trdne, bili so samozavestni, prepričani v svoje sposobnosti, pa tudi v svojo "zgodovinsko nalogo". Ko so vabili v svoj krog, so govorili, da bodo v slučaju prevlade sovjetskega vpliva in zmage komunizma sposobni "omiljevati trdnost komunistične diktature", v slučaju prevlade zahodnega vpliva, ko so upali oni priti na oblast, pa so napovedovali izvedbo socialnih reform s podporo komunistov in ob njihovem sodelovanju.

Kdor je poznal Kocbeka in njegove, je moral resno dvomiti v to govorjenje in razlaganje bodočnosti. Dvom pri tem ni bil v iskrenost in resnično željo teh ljudi, ampak v njihovo sposobnost. Ti ljudje so plaval v nekaj oblakih, bili v zasanjanosti pri belem dnevu sredi trde resničnosti.

Stvarnost so v kratkem spoznali na terenu Janez Marn in njegovi borci. Gašperšič in drugi, ki so se odzvali vabilu Kocbeka in tovarišev v Osvobodilno fronto. Ker se niso marali brezpogojno podrediti komunistom, so jih ti hoteli pobiti. Rešili so se z begom in Janez Marn je šele tedaj prešel k četnikom...

Ko je Mitja Gorjup prijemal zadnjič Kocbeka zaradi njegovih izjav tujim časnikarjem, je posebej opozoril na

nevarnost vpliva "slučaja Kocbek" na poskuse italijanskih in francoskih komunistov, ki bi jim naj pomagali priti na oblast v sodelovanju s socialisti in krščanskimi demokrati. V tem oziru je "Kocbekov slučaj" dobil širši pomen, utegne le biti svarilo drugim, ko se je že za Slovence tako žalostno končal.

BESEDA IZ NARODA

Pogledat sva šla - Kulturne vrtove...

EUCLID, O. — Lep sončen dan v četrtek, 6. novembra, je dal povod in me zvalil s prijateljem Antonom Arkotom v Clevelandske kulturne vrtove. Minula so že leta, odkar sem dal zadnje odtise stopinj temu prostoru. Ni to neznan kraj, saj povedo, da je bil nekdanji last značnega multimilijonarja Johna Rockefellerja, ki je park daroval v last mestu Clevelandu. Nam starejšim je še v živem spominu akcija mestne uprave, ki je dala povod vsem narodnostnim mesta, da naj si vsaka skupina uredi po svoji zamisli kos zemlje in tako v eno celoto spremeni park, ki bo vidna prisotnost kulturne dejavnosti vsakega naroda, katerega pripadniki žive v tem mestu.

Če pripomnim, da je delo opravila takozvana NRA (National Recovery Act), ki je pod Rooseveltovo administracijo pričela zaposlovati brezposelne — WPA — le material so plačevali posamezne narodnosti, so se tega poslužili menda vsi različni narodi, ki žive v Clevelandu, dvomim, da bi bila kaka večja skupina naroda, ki se te ugodnosti ne bi poslužila.

Vem, da so Slovenci to ponudbo sprejeli vključivo, da bo ta kos parcele v okviru jugoslovanskega kulturnega vrta vključil še Srbe in Hrvate. Srbi so se odzvali k sodelovanju, hrvatski del, ki bi se naj za to delo zavzel, pa žal ni sodeloval. Bo, da tisti spor, ki je med Hrvatimi in Srbi v domovini šel do ostrine, je dobil odmev tudi v Ameriki. Tako Hrvatje niso vključeni v jugoslovanski kulturni vrt. Dasi je dovolj prostor obsežen, da bi lahko tudi oni sodelovali. Pa žal, slovenska bolezn nesloga je tudi še med Slovenci ob ustanovitvi tega narodnega dela imela vidno razpoko, ki se je udeleževala — po opredeljenju! Je pač poglavje zase, ki se še k temu povrnem.

Tako, 40 let nazaj z odkritjem Baragovega spomenika — 22. sept. 1935 — je jugoslovanski kulturni vrt dobil prvi spomenik, ki sta mu sledila še I. Cankarjev in S. Gregorčičev in l. 1957 še slovenskemu amerišku poetu Ivanu Zormanu. Srbi po postavili spomenik vladiki in pesniku Njegošu. Zdi se mi, da sem bil zadnjičkrat v tem vrtu ob odkritju Zormanovega spomenika. Takrat v lepem zelenju je bil kraj skrbno negovan. V sredi vrta vodomet. Je po vsej pravici imenovan — res kulturni vrt. Ta kraj v današnjem stanju, bi odgovarjalo, če bi se nazval — barbarsko razdejano!

Vrt — boljši park — se razteza od St. Clair do Superior Ave. Med tem časom, odkar sem bil s poslednjim obiskom, se pričanja Poljski kulturni vrt. Prej je bil viden s St. Clair Ave. Jugoslovanski. Vprašal sem se: Kdaj so pa tega postavili? Pozna se, da je močna poljska zavednost, ki je svojim, svetu znanim rojakom: Koperniku, Sienkiewicz, Madame Curie itd. sedmim kulturnikom postavila spomenike. Zdi se mi, da od vseh je ta vrt še najmanj prizadet. Bo, da so na visokih podstavkih sohe, menda bi bilo preveč truda, da bi jih odstranili, ker so po obsegu precej težke. Le na štirih oglatih marmornatih podstavkih so sledi ... odkruseni so ogli. K sreči so imena in njih dela pri večini vtisnjena v pod-

stavek, če pa bronasta plaketa označuje, se vidi, da so nasilno odstranili, to je vidno pri vseh ostalih vrtovih, da pod marsikaterim spomenikom ni imena, koga predstavlja.

Za poljskim s pričanja jugoslovanski kulturni vrt. Menda med vsemi bo ta najbolj prizadet! Kar osupel sem. Vidi se zanemarjenost, da nihče ne oskrbuje. Stojita le še Baragov in Njegošev kip. Pri zadnjem, ki je iz marmorja izklesan, menda se ne da spremeniti v "cash". Tudi Baragov doprni kip na okrušenem podstavku še stoji. Vprašanje je, če bo ostal, ali ga bo prej ali slej roka vandalov odstranila? Cankarjev podstavek je brez spomenika, tako je tudi Zormanov doprni kip izginil. Gredoč po stopnicah — tu pa tam so plošče premaknjene, zasute z listjem in se moraš paziti, da v prazno ne stopiš — kjer je bil kamnit (pred leti so sohi odbili nos) stoji prazna duplina... Tam nad slovenskim besedilom pesnika:

"Bog živi vse Slovence pod streho hiše ene."
pa je simbol vsastike: kljukast križ. Ne vem, ali je z belo kredo zaznamovan ali z nožem v kamen vdolben.

S kakšnimi občutki človek hodi po tako oskrunjenem kraju! Vse zanemarjeno, zdi se ti, da teh vrtov nihče več ne obiskuje — razen vandalov, ki imajo namen, vse uničiti! Če sem gotov, da ima clevelandska mestna uprava tudi direktorja za parke, kako to — da se temu vandalizmu ne stori konec? Zapustivši jugoslovanski vrt sva šla pogledat tudi vrtove drugih narodov. Skoraj dve uri sva po šumečem listju — nihče ne čisti, je vse z njim pokrito — pregledala tudi ostale, ki nosijo v vidnem liku spomin, da narod časti svoje može, žene, ki so pomembni za narod, iz katerega so izšli in končno doprinosi vsem, da človeštvo uživa sadove njih duha, zaslužijo, da se jim stavijo spomeniki.

Tako sva pregledala še (ki se mi zdi, da je napram drugim našim najbolj skromen) češki, nemški, madžarski, italijanski litvinski, rusinski, slovaški, ukrajinski, grški, judovski, angleški (če je po Shakespearju imenovan), je tudi ostal samo podstavek brez spomenika. Od Superior Avenue, kjer se prične ta park, je najprvo ameriški z Abrahamom Lincolnom. Ovekovčena je žrtev štirih vojnih kuratov, ki so dali drugim priložnost za rešitev na morju v zadnji svetovni vojni, sami pa skupaj — katoliški, pravoslavni, protestantski in judovski — utonili.

Preobsežno bi bilo vse navajati, kar sva v teh vrtovih videla. Ko človek ve, koliko je to posamezni narod finančno stalo, je sramota za mesto, da to tako zanemari! Naj poišče vandeale in jih kaznuje. Vsako mesto je ponosno, da lahko tujim obiskovalcem pokaže, kaj posejduje! Zdi se mi, da je edinstveno! V vsej Ameriki da se je iz imigrantov, ki smo dali svoj doprinos ne samo materialno, tudi kulturno prispevali, pokazali s temi vidnimi spomeniki, od kod so potomci obsežnega Clevelanda.

Če bi tuji obiskovalec sodil po vandalizmu, ki ga bo videl na oskrunjenih spomenikih, zanemarjenih stopnicah, ki vodijo v vrtove, zamašenih vodometih, podrtih drevesih, si bo naredil

vtis, da je prišel v džunglo, ne pa v civilizirano mesto!

Če kak posameznik hoče to videti, priporočam, naj ne hodi sam, ker je kraj samotni in ne veš, kdo se v gošči skriva.

M. T.

Zahvala Belokranjcev!

CLEVELAND, O. — Ne vem, kako bi zapisala to, kar je v naših srcih. Beseda sama pomeni tako malo, obenem pa tudi tako veliko. Hvala vam, dragi rojaki in prijatelji, da ste se udeležili v tako velikem številu našega martinovanja 8. nov. 1975. Bilo je lepo, ali ne? Godba "Veseli Slovencev" je tako igrala, da je bil že ob prvi točki plesni prostor popolnoma poln.

Ob tej priliki se vsi člani kluba srčno zahvalujemo vam vsem za vaš obisk in veselo razpoloženje. Ameriški Domovini za vestno objavljane naših oglasov in člankov, Radio oddaji dr. Milana in ge. Barbare Pavlovčič za lepo belokranjsko uro in oglaševanje za vse naše prireditve. Resnično velika zahvala gre cvetličarni Joe Starc za 500 podarjenih rdečih nageljev, nadalje godbi Dušana Maršiča "Veseli Slovencev". Lepa hvala za tako prijetno in veselo melodijo! Ravno tako se zahvaljujemo duhovnikom rev. Jožetu Božnarju in našemu vrlemu Belokranjcu rev. Simčiču, da sta si vzela toliko časa, da sta prišla med nas. Obžalujemo, da se ni mogel odzvati našemu povabilu župnik rev. dr. E. Pevec. Father Božnar in Father Simčič, Vajina prisotnost nam je bila v čast! Imeli smo goste tudi iz Kanade in Pennsylvanije. Upamo, da je bil naš večer vreden vašega truda in dolge poti. Hvala vam za vaš obisk in bodite lepo pozdravljeni!

Zahvala gre tudi upravi Slovenskega doma za vso naklonjenost, policajem za varovanje naših avtov, Central National Bank za parkirni prostor.

Odbor se zahvaljuje vsem članom kluba, ki so tako vestno prodajali vstopnice, da je naš večer dobro uspel. Kuharici Micki Ivec in njeni desni roki Mileni Dovič in vsem drugim za dobro opravljeno delo v kuhinji. Natakarkem za hitro postrežbo, ravno tako članicam, "kelnaricam" za hitro in vljudno postrežbo pri mizah, našim odraslim otrokom za dobro opravljeno delo v kuhinji in v dvorani, ge. Caroline Traven za okusne narisane številke po mizah in ureditev odra. Vsem članicam gospodinjam za toliko dobrega pečiva, posebno pa naši kuharici Micki Ivec, ki je spekla vse piškote, ki so bili po mizah in v prodaji, naredila 20 štrudelnov in ne vem koliko potic.

Resnično, naše članice imajo zlate roke! Lahko bi pri tem rekla, da vse naše slovenske žene imajo zlate roke. Zahvala gre tudi ge. Frances Stariha, ki je s skrbno roko delala in skrbelo, da je bilo zelje, ki ste ga jedli, pravilno kislo in ob pravem času. Mogoče ste opazili, da smo imele letos spet nove obleke, seveda vse enake kakor vedno, torej so bile v modri barvi. Zahvala gre ge. Pepci Jurkovič za mojstrsko delo. Podpisana sem jih napravila samo pet. Enako gre zahvala vsega članstva gospodarju našega kluba g. Franku Rupniku za tako vestno in dobro vodenje vsega našega premoženja. Kdor dela v klubih, bo vedel, kako zahtevno je delo gospodarja kluba. Hvala Franček! Predvsem gre naša velika zahvala predsedniku kluba Maksu Travnu, ki vse tako vodi v redu iz leta v leto. Mi vsi člani, dragi Maks, Ti izrekamo našo zahvalo in da bi nas še v bodoče tako vodil, kakor si nas do sedaj.

Se enkrat lepa hvala!

Za odbor:

Olga Mauser

VESTI IZ SLOVENIJE

Chase Manhattan banka za sodelovanje v Sloveniji

Ljubljansko "Delo" je prineslo 11. novembra 1975 sledeče poročilo:

Ljubljana, 10. nov. — Ob koncu tedna sta se v Ljubljani mudila Alfred R. Wentworth, drugi podpredsednik mednarodnega sektorja tretje največje banke v svetu, skupaj z drugim podpredsednikom Charlesom F. A. Schroederjem. V Ljubljanski banki sta se pogovarjala o nadaljnjih možnostih sodelovanja na področju sofinanciranja nekaterih prednostnih projektov v Sloveniji, ker se Chase Manhattan Bank zanima za razširitev svojih poslovnih odnosov z Jugoslavijo nasploh.

Ameriška bančnika je sprejel tudi podpredsednik republiškega izvršnega sveta (vlade) Zvonko Dragan, ki je z njima nadaljeval že med svojim obiskom v ZDA začete razgovore o širših vidikih gospodarskega razvoja Slovenije in Jugoslavije ter o razvoju in možnostih intenzivnejšega ekonomskega sodelovanja med Jugoslavijo ter ZDA, še posebej o različnih oblikah angažiranja Chase Manhattan Bank pri realizaciji razvojnih projektov SR Slovenije v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Škofja Loka prva

V tekmi za najprizadevnejše mesto v pogledu tujkega prometa je zmagala v Sloveniji Škofja Loka, drugo in tretje mesto pa si delita Bovec v Soški dolini in Sv. Vid pri Stični na Dolenjskem.

Tujski promet je postal važna veja slovenskega narodnega gospodarstva ne le na Gorenjskem in v Primorju, ampak po skoraj vseh predelih Slovenije. Letos je slovenskemu narodnemu gospodarstvu prinesel blizu 200 milijonov dolarjev v trdnih valutah.

Poslanik Kolman pri msgr. A. Casaroliju

Jugoslovanski poslanik pri Sv. sedežu Stane Kolman je bil 7. novembra pri vatikanskem tiskovniku za javne zadeve Cerkev msgr. Agostinu Casaroliju in se razgovarjal z njim o dejavnosti Jugoslavije na mednarodnem področju in o slovenskem zakonu za verske skupnosti, je poročalo ljubljansko "Delo".

Casaroli je jugoslovanskemu poslaniku pojasnil, da bo Vatikan takoj po podpisu italijansko-jugoslovanskega sporazuma o meji določil cerkvene meje med koprsko in tržaško škofijo ter imenoval rezidenčnega škofa za Slovensko Primorje.

Zgradba elektrarne v Trbovljah se zavlekla

V Sloveniji so pred leti skušali z gradnjo plinske elektrarne v Trbovljah in upali naglo priti do povečanih količin električnega toka. Prvotno je bilo določeno, da bo elektrarna zgrajena in v obratu 1. februarja 1974. Gradnja se je zavlekla in stiska je zato narasla. Sedaj iščejo možnosti, da bi delo pospešili in čim prej končali, ko so prvotni rok zavlekli že za več kot poldrugo leto.

Za zdravo okolje v Mežici

V topilnici svinca v Žerjavu postavljajo nov filter za čiščenje dimnih plinov. Na uro je potrebno očistiti 146.000 kub. metrov dimnih plinov.

Dolga leta je obratoval elektro-filter, nato vrečni, sedaj pa montirajo vrečni filter nemške izdelave. Z njim bodo dim očistili sto odstotno, kar bo prineslo dvojno korist: varstvo zdravega okolja in večji izkoristek svin-

čene rude.

V Sloveniji so umrli

3. novembra

V Ljubljani: Maks Peterca, A. lojzija Šetina, roj. Ovčak, Franc Možina, Ana Plestenjak, Minka Dolenc, roj. Nardrah, dr. Franc Kovač, dr. Mirko Kambič;
v Prebodu: dr. Andrej Arnsšek;
v Celju: Franciška Voler;
v Mengšu: Karel Sajovic;
v Novem mestu: Zvone Urbanc;
v Ložu: Ivan Bravec.

4. novembra

v Banji Loki pri Kočevju: Marija Maršič, roj. Debeljak;
v Selu pri Ihanu: Anton Korkalj;
v Ljubljani: Josip Rebula, Rudolf Weber, Milan Ponikvar, Ančka Plestenjak;
v Kranju: Ivan Pušavec;
v Kočevju: Albina Huber, roj. Avbelj;
v Ajdovščini: Branka Stibilj, roj. Teršak;
v Zalcu: Dragica Tavčar;
v Dobrušah: Ana Demšar, roj. Ambrožič;
v Koprju: Doroteja Zupan;
v Celju: Franciška Sturz, roj. Vodišek;
v Radečah pri Zidanem mostu: Franc Potočnik;
v Domžalah: Katarina Cedermas, roj. Kramar;
v Barju na Požaru: Mihael Simončič.

6. novembra

Na Dobovcu nad Trbovljami: Ludvik Potrpin;
v Hotiču: Ludvik Kimovec st.;
v Ljubljani: Alojz Babnik, Marija Primič, roj. Ločnikar, Nežka Mramor, roj. Veršnik, Polde Oven, Zinka Jarc;
v Poljanah pri Dol. Toplicah: Frida Jalen, roj. Hofferle;
v Trzinu: Franc Globočnik;
v Slavskem lazcu: Jože Zidar;
v Celju: Justina Jontes;
v Ptuj: Mila Čabrian, roj. Bohak.

7. novembra

V Ljubljani: Peter Klopčič;
v Podčetrku: Sinkovičeva marna (v 101. letu starosti);
v Celju: Anton Fedran;
v Ljubljani: Jože Berglez, Alojz Babnik;
na Bledu: Franc Bijol;
v Šmarjah-Sap: Helena Gliha, roj. Holdun;

8. novembra

V Ljubljani: Miroslav Andoljšek, Berta Tauzes, roj. Lazar, Pavla Pribovič, roj. Novak;
v Brekovicah pri Zireh: Matija Jurca;
v Murski Soboti: Metod Komotar;
na Vranskem: Ivan Pikelj;
v Dobrunjah: Alojzija Kocjančič, roj. Zupančič;
v Mariboru: Mara Kabaj;
v Vašah: Franciška Zor.

10. novembra

V Velikih Laščah: Iva Zakrajšek, roj. Simčič;
v Ljubljani: Ivan Elsner, Ivanika Bizovičar, roj. Bajželj, Polde Pavčnik;
v Sentvidu: Anton Ziebnik;
v Smolenji vasi: Alojzija Mihačič, roj. Ambrožič;
v Dravljah: Franciška Pregelj, roj. Peršič;
v Rogoški Slatini: Franc Hohnjec;
v Polju: Pavla Venbič, Danko Vozelj;
v Brežicah: Adolf Mraz.

Zadnje vesti

Za zadnje vesti iz Slovenije poslušajte v Clevelandu in okolici Slovensko radijsko uro "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije" vsak večer od ponedeljka do petka na postaji WXEN-FM na 106.5 MC, katero vodita dr. Mitja in ga. Barbara Pavlovčič.

Ob smrti Ruda Jurčeca

(Govor med pogrebnimi obredi ob grobu)

Leta 1905, 1. aprila, se je v Ormožu rodil Karlekov sin Ruda Jurčec. Iz Ormoža ga je vodila življenjska pot v Ljubljano, Maribor, v Pariz, spet v Ljubljano, od tam leta 1945 v Rim in končno v daljni Buenos Aires. Včeraj, 4. oktobra 1975, ob eni popoldne se je njegova duša ločila od telesa in v sanatoriju Clinica privada v ulici Bartolome Mitre ni zasijal sij slovenske svobode, marveč nadnaravni sij, ki prihaja od Gospoda našega Jezusa Kristusa, Odrašenika in Sodnika živih in mrtvih, je v trenutku z vso močjo posvetil v Rudovo knjigo življenja, da je v trenutku videl, kam spada: ali v pekel, kar ljubi Bog ne da, ali v vice ali tja bi nebesa.

Apostol Pavel uči, da vsak nosi v sebi dvojno postavbo, da je pravzaprav dvojni človek v vsakem: človek greha in slabih nagnjenj (izvzeta sta bila samo Jezus in Marija), pa notranji, duhovni človek. Ta dva človeka se v nas vojskujeta med seboj prav vse življenje do zadnjega trenutka (prim. Rimlj 7, 14-25).

Tako se je moral vojskovati tudi Ruda Jurčec za zmago duhovnega, notranjega, nadnaravnega v sebi. Tudi v tem smislu je hodil "skozi luči in sence". Svet ga je včasih sodil, tudi obsojal, mu morda včasih tudi hudo krivico delal. Drugi so drugače mislili in ga v marsičem z dobrim namenom podpirali. Pravo sodbo o njem pa je sedaj že izrekel neskončno pravični Sodnik.

Vsakemu človeku da Bog na zemlji splošno in posebno nalogo, naravne in v vsej obilici nadnaravne darove. Tako tudi Rudu Jurčecu.

Bil je človek velikega obzora. Morda nobeden izmed Slovencev doma in v svetu — mislim na njegove sodobnike — ni toliko bral v več jezikih. Po mnenju tistih, ki so ga dobro poznali, je bil živ leksikon. Bil je zelo doma v političnih, kulturnih in literarnih stvarih. Bil je časnikar — po mnenju sedaj ap. pronuncija dr. J. Ž. naš najboljši esejist, urednik Slovenca, dolgo vrsto let Glasa Slovenske kulturne akcije, Meddobja, ustanovitelj in urednik Sija slovenske svobode, sodelavec pri Duhovnem življenju, Katoliških misijonih, Svobodni Sloveniji in pri drugih listih, življenjepisec dr. Janeza Ev. Kreka pisatelja Triptiha, treh debelih zvezkov "Skozi luči in sence", še več novel in ertic. O tem kot duhovni ne morem biti sodnik. Presoditi morejo bolj stvarno drugi strokovnjaki.

Posebej pa kot slovenski duhovnik poudarim, da je meni in marsikomu bila všeč njegova dvojna pot: protikomunistična odločnost in jasna pot do slovenske popolne svobode.

Govoriti laži je greh. Ziva resnica pa se mi zde, kolikor sem ga mogel zlasti v zadnjih dvanajstih letih bolj spoznati, te le sončne stvari v njegovem življenju, ki so bile res luči in ne sence:

a) Njegova nadnaravna, trdna, neomajna, živa vera, ki je po uku trid. c. zbora temelj, korenina in začetek našega opravečevanja in zveličanja. Dobro je vedel, da brez vere ni mogoče biti Bogu všeč.

b) Ruda Jurčec je bil mož milote:

1. Zaupanje v Baragovo pomoč. — Zelo se mu je priporočal, pogosto naročal sv. maše za Baragovo beatifikacijo, rad pomagal z nasveti glede Baragove zadeve, tudi govoril in pisal o njem, zlasti pa kot predsednik Slovenske kulturne akcije res primeroma mnogo napravil za Baragovo stvar; bil je tudi odbornik Južnoameriške Baragove zveze. Kot predsednik JABZ se mu sedaj ob grobu še pose-

bej zahvalim.

2. Iskrena pobožnost do deviške Matere božje. Mislim, da noben molitvenik "Zdrava Marija, milosti polna" ni tako obrabljen in oguljen kot njegov. Na potih je molil rožni venec. Sam sem mu jih več blagoslovil. Ko je neki duhovnik posmehljivo govoril o pobožnosti do Marije, zlasti se posmehoval rožnemu vencu, je Ruda sklenil, da bo namesto enega, molil dnevno dva rožna venca.

3. Dokler je bil zdrav, je vsak dan pobožno bral in premišljeval Škrinjarjeva premišljevanja Jezusovega življenja.

c) Rad je prejemal sv. zakramente in hodil k sv. maši.

1. Ni le na redke čase prejemal zakramente sv. pokore. Dve veliki milosti je prejel morda prav zato:

26. oktobra je ob padcu mogel še toliko govoriti, da je prosil za duhovnika; duhovnik je res prišel in ga odvezal. Naslednji dan je pri zavesti ponovno dobil odvezo in zakrament sv. mažljenja.

2. Sv. maša in sv. obhajilo.

Leta in leta je npr. v Slovenski vasi dnevno ali skoraj dnevno hodil k sv. maši in tudi k sv. obhajilu. Ob slovenskih prireditvah in drugih priložnostih se je udeleževal sv. maše v Slovenski hiši v Buenos Airesu. Ko je bival v Buenos Airesu, si ga pogosto, zelo pogosto lahko dobil v cerkvi Brezmadežne v okraju Belgrano, v cerkvi lurske Matere božje ali v cerkvi sv. Kajetana pa po preselitvi iz Slovenske vasi v ulico Vidal v Buenos Airesu. Še v nedeljo, 26. oktobra 1975 je hudo bolan šel k sv. maši v cerkev Brezmadežne v okraju Belgrano, domov grede pa ga je prvič zadela možganska kap in je obležal na stopnicah, ki so vodile v stanovanje njegove svakinje, kjer je bolan ležal.

To so bile najlepše luči v njegovem življenju. Če je bilo pa kaj senc in jih bo moral izbrisati na kraju očiščevanja, imamo po nauku sv. vere mnogo priložnosti, da mu jih pomagamo izbrisati, kot npr. sv. mašo, sv. obhajilo, molitev, zlasti njemu ljub rožni venec, dobra dela, miloščino in zlasti tudi prizanesljivo besedo.

V znak hvaležnosti za usluge zlasti pri menjavanju čekov za Rožmanov zavod bodo zavodski duhovniki opravili nekaj sv. maš za pokoj njegove duše.

Trdno upamo, da Ruda Jurčeca Marija in Jezus na onem svetu nista zavrnila.

Dr. Filip Zakelj

Verska dejavnost jih moti

Ob pogrebnih obredih za umrlim duhovnikom Bronislavom Džepeckijem v mestu Žargorod v Ukrajni, katerega so se udeležili številni duhovniki, so kratevni ateisti ugotovili naslednje: "Katoličani izkoristijo najmanjšo priložnost za propagando vere..."

Tako ve neki Toma Šaljaro- vič pod naslovom "Dnevnik verujočega katoličana" povedati: "Od februarja do maja 1972 je bila ob udeležbi šest do osem duhovnikov opravljena v vrsti vasi in okrajnih mest območja Vinice množica verskih obredov. Na istem področju in sicer v vasi Murafa so duhovniki organizirali procesijo sv. Rešnjega Telesa."

V maju in septembru so se vršile slovesne maše za proslavo poljskega duhovnika Maksimilijana Kolbeja v stolnici v Lvovu in v cerkvi v mestu Kremenica. Duhovnik iz Strij blizu Lvova pripoveduje vaščanom pogosto o prikazovanjih Matere božje v Fatimi in druge protisovjetske iznajdbe reakcionarnih krogov v Vatikanu."

1. Zaupanje v Baragovo pomoč. — Zelo se mu je priporočal, pogosto naročal sv. maše za Baragovo beatifikacijo, rad pomagal z nasveti glede Baragove zadeve, tudi govoril in pisal o njem, zlasti pa kot predsednik Slovenske kulturne akcije res primeroma mnogo napravil za Baragovo stvar; bil je tudi odbornik Južnoameriške Baragove zveze. Kot predsednik JABZ se mu sedaj ob grobu še pose-

KOLEDAR društvenih prireditev

NOVEMBER

29. — "Thanksgiving" kosilo in ples v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St.

30. — Pevska skupina SZZ "Dawn" priredi koncert v SDD na Recher Avenue. Začetek ob 4. uhi.

DECEMBER

7. — Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi ob 3. popoldne za svoje mladinsko članstvo božičnico v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

7. — Moški zbor Slovan priredi koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. ob 4. popoldne.

7. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi miklavževanje v farnem avditoriju.

13. — Društvo sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ ima ob dveh popoldne v društveni sobi farne dvorane pri Sv. Vidu božičnico za svoje mladinsko članstvo.

31. — SDD na Recher Avenue priredi SILVESTROVANJE v svojih prostorih.

31. — SILVESTROVANJE v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St.

31. — Slovenski delavski dom na 15353 Waterloo Rd. priredi Silvestrovanje.

JANUARY — 1976

10. — Slovenski športni klub priredi v Slovenskem domu na Holmes Avenue "ZIMSKI VECER". Začetek ob 7. Igrajo "Veseli Slovenci".

17. — Pristavska noč v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

FEBRUAR

8. — Slovenska šola pri Sv. Vidu pripravi nedeljsko kosilo v avditoriju.

14. — Štajerski klub pripravi DOMAČE KOLINE v farni dvorani pri Sv. Vidu. Čisti dobiček bo razdeljen med bolne člane Kluba in Slovenski starostni dom na Neff Road.

28. — Dramatsko društvo Lilija priredi maskaradni ples na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

April — 1976

11. — Dramatsko društvo Lilija poda igro "Divji lovec" ob 3.30 pop. Slovenskem domu na Holmes Ave.

24. — TABOR DSPB priredi svoj pomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

MAJ

9. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi Materinsko proslavo v farnem avditoriju.

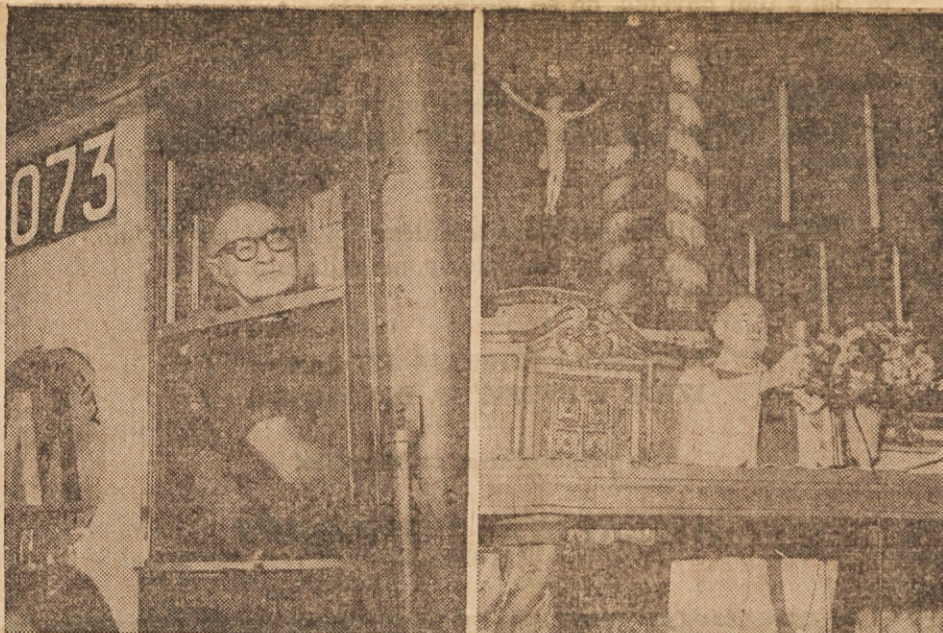
JUNIJ

20. — TABOR DSPB pripravi spominsko svečanost za pobite domobrance, četnike in druge žrtve komunistične revolucije na Slovenski pristavi.

24. - 27. — Poletni farni karneval pri Sv. Vidu.

OKTOBER

16. — TABOR DSPB priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

VOZNIK VLAKA IN DUHOVNIK — Na sliki na levi vidimo rev. Francis J. Cosgrove, S.J., za krmilom vlaka v podzemni mesta New Yorka, na sliki na desni pa, ko mašuje v cerkvi sv. Ignacija Lojolskega v Manhattanu, kjer je pomožni župnik. P. Cosgrove je tako navdušen za železnico, da se je izvežbal za njenega poklicnega voznika, ko redno opravlja tudi svojo duhovniško službo. Kot katoliški kaplan je dodeljen tudi New York Transit Authority.

Lepo božično darilo!

Ali imate sorodnika, prijatelja ali znanca, ki ne dobiva še Ameriške Domovine? Dajte, osrečite ga za Božič in mu naročite Ameriško Domovino. Boste videli, da mu boste zelo ustregli.

Ako to storite, bomo novemu naročniku poslali lepo božično karto obenem z božično številko ter ga obvestili, da mu Vi poklanjate naročnino kot Vaše božično darilo. Izrežite spodnji kupon in priložite naročnino obenem z natančnim naslovom novega naročnika.

KUPON

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošiljate Ameriško Domovino kot moje božično darilo na sledeči naslov:

Ime
cesta
mesto in država
Za to darilo pošiljam znesek \$.....
Moja ime je
Moj naslov je
mesto in država

Talidomid, zdravilo proti gobavosti

Obtoženo zdravilo, ki je povzročilo vrsto tragedij, naj bi odrešilo gobave.

V medicino se vrača pomirjevalno sredstvo — prodajali so ga pod imenom — ki je pred kakim desetletjem povzročil rojstvo na tisoče deformiranih otrok, predvsem z nerazvitimi, zakrnelimi udi. Mamice tega naraščaja so v prvih tednih nosečnosti jemale pomirjevalne praške s sestavinami talidomida.

Medicinski raziskovalci so ugotovili, da se talidomid obnese pri zdravljenju nekaterih gobavih bolnikov. Uspešno preprečuje nekatera najhujša znamenja bolezni: hude bolečine, visoko temperaturo, poškodbe živčevlja, rane na koži pa tudi slepoto in celo smrt.

To je sporočil medicinski in širši javnosti dr. Carl Enna iz ameriškega nacionalnega leprozorija, zavoda za gobavce v Carvillu (Louisiana). Po njegovih podatkih je talidomid pri pacientih te bolnišnice že po dvanajstih urah precej ublažil omenjena znamenja. V bolnišnici so ga začeli uporabljati že leta 1966. V tem obdobju se je znatno izboljšalo stanje več sto bolnikov v ZDA in nekaj tisoč drugod po svetu.

Za razliko od mnenja, ki je precej razširjeno, gobavost ne pomeni zanesljive smrti in tudi ne življenja, ki ga spremlja samo gorje. Ni zelo nalezljiva, kakor so mislili nekoč, ko so bolnike obsojali na samoto.

NOV. — 1976

13. — Štajerski klub priredi svoje MARTINOVANJE v avditoriju pri Sv. Vidu.

13. — Belokranjski klub priredi Martinovanje v SND na St. Clair Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

Zdaj jo zdravijo z daposonom in z nekaterimi drugimi zdravili, podobnimi kortizonu, vendar imajo vsi ti preparati dokaj neprijetne stranske učinke, medtem ko talidomid povzroča samo rahlo zaspanost.

Bolezen, ki ga povzroča bakterija, podobna bacilu tuberkuloze, ima v obliki tuberkuloidne gobavosti razmeroma blag potek, pri lepromatozni obliki pa nastopa neke vrste alergična reakcija, ki povzroča hude simptome. — Po približnih ocenah je na vsem svetu okoli deset milijonov gobavcev.

Francoski komunisti postali bojevitejši

Francoska Komunistična partija, ki je v zadnjih letih izgubila precej podpore v javnosti, je postala bojevitejša.

PARIZ, Fr. — Komunistična partija je dobivala pri francoskih volitvah blizu eno četrtino glasov v vseh povojnih letih. V zadnjih letih, odkar je nastopala skupno s socialisti in pri tem skušala zavzemati pomirjivejša stališča, je izgubila del pristave, ki so prešli k socialistom. Tako je zadnje povpraševanje pokazalo, da podpira socialiste 30% volivcev, komuniste pa le 19%.

To in pritisk iz Moskve, ki v zadnjih mesecih vedno znova poziva vse komunistične partije v svobodnem delu Evrope k odločnejšemu in bojevitejšemu nastopanju, zlasti še k političnim štrajkom, ki so se pokazali tako uspešni v carski Rusiji pred boljševiško revolucijo, sta pripravila Francosko komunistično partijo do nove bojevitosti. Pozvala je vso levico, naj ustvari "zvez o francoskega ljudstva" pod vodstvom Komunistične partije v obnovljenem razrednem boju.

Glavni tajnik partije Georges Marchais je dejal, da je ta "prednja straža delovnega razreda". Nova bojevitost, ki je bila sklenjena na zadnji seji Centralnega komiteta Partije naj bi bila geslo za pripravljajoči se 22. partijski kongres, ki se bo vršil od 4. do 8. februarja 1976.

Eden od političnih komentarjev je označil objavo komunistične deklaracije za "napoved vojne socializma", s katerimi so bili komunisti od leta 1972 v volivni zvezi, ki je upala pri volitvah 1978 doseči večino v narodni skupščini. Ob novih komunističnih stališčih je komaj možno misliti, da bo ta volivna zveza obstala.

Mao odredil, naj ženo pokopljejo ob njem

TAIPEJ, Taj. — Načelnik Komunistične partije LR Kitajske Mao je določil, da naj bo njegova sedanja žena Chiang Ching pokopana, ko bo umrla, poleg njega. Po sem došlih vesteh se nekateri v vodstvu LR Kitajske temu protivijo, ker da bi to pomenilo "previsok posmrtni položaj" za Chiang Ching, ki je znana po tem, da je sprožila in delno vodila proletarsko kulturno revolucijo.

Mao je določil, naj ga pokopljejo na sredi pokopališča Papaoshan, ki leži 18 milj jugozahodno od Pekinga. Kraj na pokopališču so že uredili kot nekak park in čaka pripravljen na čas Maovega odhoda.

Mao, ki bo prihodnji mesec dopolnil 82 let, je duševno čil in bister, četudi je možganska kap delno ohromila eno njegovo stran in mu otežila jasno govorjenje.

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Olje se ne bo podražilo do konca leta 1976

LONDON, Vel. Brit. — Po izjavi savskega oljnega ministra Zakija Yamanija se olje do konca prihodnjega leta ne bo podražilo, četudi uradno sedanje cene veljajo le do prihodnjega junija.

Slično stališče je zavzel nedavno tudi iranski šah, le da se je izrazil pogojno. Države izvoznice olja cen temu ne bodo povisale, če bo gospodarski zastoj še vedno pritiskal svobodni svet.

Tečaj za čitanje pravljic

V dopisnem tečaju hoče londonski založnik Joe Miller naučiti starše in otroške negovalke, kako je treba čitati pravljice. Priporoča naslednja pravila.

Najprej preberite knjigo sami, nato pa izberite ton glasu, ki se najbolj ujema z zgodbo.

Berite počasi in razločno, nikakor ne izumetničeno. Otroku dajte čas, da bo "prežvečil" vsebino vsake strani. Malček se dolgočas, če vas ne gleda v obraz.

O pravljici ne govorite zviška, odgovarjajte na otrokova vprašanja.

Starši naj skrbno pazijo na knjigo, ker bo otrok iz tega razbral, da je vsebina dragocena in skrivnostno vabljiva.

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4112
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RACUN POMOCI DRZAVE OHIO AID FOR AGED PRESCRIPTIONS ZA OSTARELE

MALI OGLASI

Rabljeno pohištvo naprodaj
Rabljeno, dobro ohranjeno pohištvo za spalnico je poceni naprodaj na 1125 E. 71 St. Tel. 432-2783.

—(182)

ODDA SE
stanovanje tri sobe zgoraj, oddajajo za starejše ljudi na 6406 Carl Ave. Kličite po 4. uri 391-3320 ali v nedeljo celi dan.

—(183)

STANOVANJE
išče ženska, eno ali dve sobi s kuhinjo, od E. 185 ceste do E. 222 ceste. Kličite 431-6584.

—(24,28 nov)

SOBE ODDAJO
štiri opremljene sobe se oddajo blizu cerkve sv. Vida.

Kličite 881-7122

(83)

FOR RENT
Three rooms and bath on E. 63 St. Call 361-8042.

(183)

STANOVANJE ISČE
moški od E. 185 St. do E. 222 St. Kličite po 4. uri 731-7734.

—(182)

FOR RENT
off Lake Shore Blvd. on E. 146 St. 4 rooms suite, down, \$115 per month. No pets. Couples only. Call 729-1155.

(182)

SOBA SE ODDA
s kuhinjskimi privilegiji poštenemu upokojencu ali zaposlenemu samcu v Collinwoodski naselbini. Kličite 481-8607.

(181)

House For Sale
Grovewood - East 172nd. By owner - 6 room single, modern throughout - kitchen w/built-ins - 3 bedrooms, full basement - 2 car garage. 486-4200 ext. 350 9-3 — 692-1874 after 6 pm.

—(183)

Help Wanted — Female
Help Wanted
Woman for housecleaning, one day per week in Mayfield Village. Call 461-8191 anytime.

(182)

HELP WANTED
Full time. Speak Croatian.
ANZLOVAR DEPT. STORE
6214 St. Clair Ave.
(24,28 nov.)

JANEZ JALEN:

BOBRI

Prva knjiga

SAM

Navihanec je zamahnil z veslom. Njegov lahki drevak je brzel naravnost proti kolišču Ostrorogega Jelen. Mladec se je v pomladanskem soncu kaj kmalu oznojil. Pa zato ni veslal nič manj hitro. Se mu je mudilo praviti gospodarju, kar je videl in slišal.

Sonce se je bližalo svojemu vrhu. Na novem Jelenovem mostišču so inčeli Ostrorogi, Los in Ris polne roke dela. Dovrševali so, česar pozimi ni bilo mogoče narediti. Jezili so se na Navihanca, ki ga od nikoder ni hotelo biti. Le počaka naj. Oče mu je obljuboval, da ga pretepe. Ostrorogi je tudi podvomil nad mladcem. Morebiti pa le ni tak, kakršnega se je delal doslej, in se spet sprvrže v nagajivca in lenuha, kakršen je bil zadnje čase pod Samom. Ga bo moral trdo prijeti. Risu se je pa brat že naprej smilil. Zagovarjati ga pa ni upal. Le skrbno se je oziral po jezeru. Kar pričakati ni mogel, kdaj ugleda Premetenega.

"Pripravi naj se, smrkavec. Navijem mu ušesa, da bo pomnil," se je spet pojezil Nosati. "Ze gre," je vzkliknil Ris in pokazal s prstom na urno se bližajoči drevak. Pegavec je priprl oči in natančneje pogledal: "Nekaj pelje. Če se ne motim, pelikana."

"Mu že pokažem pelikana. Mi garamo, on se pa z lovom zabava. Marsikdo bi." Nosati Los je bil zares togoten. Pri Jelemu je bila njegova družina vse drugače oskrbljena kakor prej pri Brkatem Somu. Zato je pa Los vse od kraja pričel k delu. Celo otroke. Pa gre in se spozabi najstarejši mladeč, ki zaleže že za marsikaterega odraslega, kadar hoče, in se v najhujšem delu potepa naokrog. Mu že izbije lenobo.

Premeteni je pristal. Čeprav so vsi videli, da nese po mostu navzgor pelikana, mu nihče ni prišel naproti. Še otroci si niso upali. So se preveč bali raztogotenega očeta. Navihanec je vedel, da bo Los planil vanj. Pa ga že zagovori. Ga ima s čim. Nak. Nič. Ne bo izdajal, kar se tiče samo Ostrorogega. Bi utegnil vse skaziti. Samo Jelenu samemu sme povedati in nikomur drugemu. Očetovo jezo bo pa moral kar prenesti.

Premeteni se je naredil, kakor bi ne bil ničesar zagrešil. Šel je naravnost proti Ostrorogemu, očetu in bratu. Težkega pelikana je držal za vrat in ga vlekel za sabo. Ustavil se je tik pred Losom, in povedal: "Pelikana sem ustrelil."

Lop!

Navihanec se je opotekel in padel čez mrtvega ptica, tako zaušnico mu je bil pripeljal oče. Mladec se je hitro pobral. Niti na misel mu ni prišlo, da bi zbežal. Mirno je obstal in čakal. Los, ki je imel pripravljen že drugi udarec, je osupnil. Zarezal je v sina: "Kje si se potepal?"

"Nikjer."

Lop!

Tokrat mladeč ni padel. Je bil pripravljen in je najmanj pol zamaha prestregel z dvignjeno laktjo.

"Govori!" je zarjul Los in spet nameril.

"In če me ubiješ, ne zinem, dokler mi gospodar ne dovoli." Premeteni je stisnil zobe in pesti. Ostrorogi in Los sta se pa spogledala. Oba sta brala Navihanca z obraza, da je nekaj izvolal, česar pa nikomur drugemu ne sme zaupati kakor samo Ostrorogemu.

Jelen ni kar nič pomišljal. Ukazal je Premetenemu, naj se kar koj odpelje z njim nazaj na jezero. Zaveslala sta na odprto

vodo. Nihče ni mogel slišati, kaj sta se pogovarjala.

Nosati Los je pravkar privezal zadnjo trto, ko sta se vrnila. Ostrorogega kolišče je bilo do kraja dograjeno. Jelen je dal vsakemu po eno gosje jajce. Ubili so jih na obeh konceh in jih izpili. Losu je pa Ostrorogi rekel: "Nosati! Odslej naprej nič ne reci Premetenemu, če bo hodil svoja pota. In ga tudi nič nikar ne izprašuj. Ze zveš, ko pride čas."

Nosati Los je samo prikimal. Bil je ponosen na svojega prvorojenca. Sklenil je, da ga nikoli več ne udari.

Na čast do konca dograjene kolišče Ostrorogi Jelen in njegovi ta dan niso več delali. Lenuharili so in obilno jedli. Otroci so se kar za trebuhe prijemali. Jelen in Ris sta se pa pogledovala in se tu in tam naskrivoma pogovarjala.

CVETOČI LOKVANJI

Dan je narasel. Belosivkasto govedo, pisane male kože in rogate ovce, živina, ki je v trdi zimi do kosti zmedlela, se je ob obilni paši spet odebelila. V goščavah je sprejajala divjad že nov zarod. V globelih so bevskali mladi volčiči. Ptici so se izpeljavali iz gnezd. Jate rac in gosi, labodov in pelikanov in še druge so se namnožile. V plitvinah in ob obrežju je pa voda kar mrgolela, toliko se je bilo izleglo rib in žab.

Jezero je pa vzcvetelo. Prav tako pa tudi razlivi, toda nad bobrovimi jezovi, čeprav ne tako bohotno, ko so si od časa do časa bobri, naveličani večnega ljubja, privoščili za približek tudi lokvanjeve korenine.

Pozno pomladi, ko se je jezero dovolj ogrelo, so pribodli na plitvejših krajih iz vode poganjki lokvanja. Razrasli so se v široke, srčaste liste. Na vodni gladini so ozelenele večje in manjše planje, podobne ploskim otokom in otočkom. Žabe so se povzpenjale nanje, se preskakovale z lista na list, se zbirale v velike gručice in v zboru regljale.

Rega, rega, rega, rega, rega, rega —

Iz globokih zarez na gosto po jezeru razporejenih srčastih listov so odgnali na mesnatih steblih debelo nabrekli popki, se dvignili nad vodo in se razpuščili v velike in dišeče bele, in v nevonjive, za spoznanje manjše rumene cvete. Zeleni otoki in otočki so bili videti kakor bi jih bil zapadel sneg. Rumeni so pa

POSKUS NI USPEL — Poljedelski tajnik E. Butz in direktor Zvezne energetske uprave F. Zarb (na levi spodaj) nista uspela povezati dogovor o prodaji žita ZSSR z dogovorom o sovjetski prodaji olja ZDA po ceni izpod one, ki jo je določila Organizacija izvoznice olja v septembru 1975 na Dunaju. Sovjetija bo dobila ameriško žito, pa ne bo prodala svojega olja ZDA.

blesteli kakor samo sonce. Vonj cvetočega belega lokvanja je prinašal veter prav na

DOSEDANJI LETALSKI TAJNIK John L. McLucas je bil imenovan za direktorja Zvezne letalske uprave, ki ureja civilni letalski promet.

kolišča. Jezerna Roža ni mogla več strpeti, čeprav jo je Ostrorogi posvaril, naj se pazi, in ji povedal, da jo namerava Karp ugrabiti. Stopila je v drevak in odveslala onstran Plešivce, v zatišno plitvino, kjer se je prvič srečala z Ostrorogim Jelenom. Saj ta dan so bili vsi moški doma in Neokretni si ne bo drznili izpeljati svojega naklepa.

Lokvanji, lokvanji, lokvanji. Cvet pri cvetu. Vseh vrst čele

njem.

Da bi se ne smela vsaj enkrat do sita naučiti lepote cvetočega lokvanja, pa katerem nosi ime Jezerna Roža. Seveda. Naj kar pride Karp. Z veslom mu razbije razkuštrano bučo.

Naznanilo društvenim tajnikom

Veliko posameznih društev ima v našem listu seznam svojih uradnikov, čas in kraj sej. Te sezname priobčujemo po enkrat na mesec skozi vse leto proti plačilu \$15.

Društvom, ki imajo mesečni oglas v tem seznamu, objavljamo brezplačno tudi vabila za seje, pobiranje asementa in druge kratke vesti. Dobijo torej za \$15.00 dosti koristnega.

Vsem društvom priporočamo, da na letnih sejah odobre letni oglas v imeniku društev Ameriške Domovine in si s tem zagotovijo tudi priložnost za brezplačno objavo društvenih vesti in novic.

BOŽIČNA VOŠČILA V AMERIŠKI DOMOVINI

Dragi rojaki in rojakinje!

Po bliskovito beži čas. Kmalu bo advent in nato najlepši, najveselejši praznik leta, praznik Rojstva Gospodovega — Božič.

V navadi in lepo je, da za ta pomembni praznik pošiljamo voščilnice svojim dragim. Enkrat na leto se jih spomnimo in jim s tem povemo, da še mislimo na nje.

Božična voščila pa lahko posredujete svojim prijateljem in znanec tudi potom našega slovenskega lista Ameriške Domovine.

Naročite božična voščila telefonično, pisмено ali osebno. Podprite slovenski list v Ameriki, pomagajte mu do lažjega življenja!

LETOSNJA BOŽIČNA IZDAJA
IZIDE V PETEK, 19. DECEMBRA.

Se priporočamo za naročilo!

AMERIŠKA DOMOVINA
— 431-0628 —

PRIRAŠČEN — Kipar Paul Morris Wright je izrezal iz prižaganega debla take kip na campus University of Missouri.

Ženini in neveste!

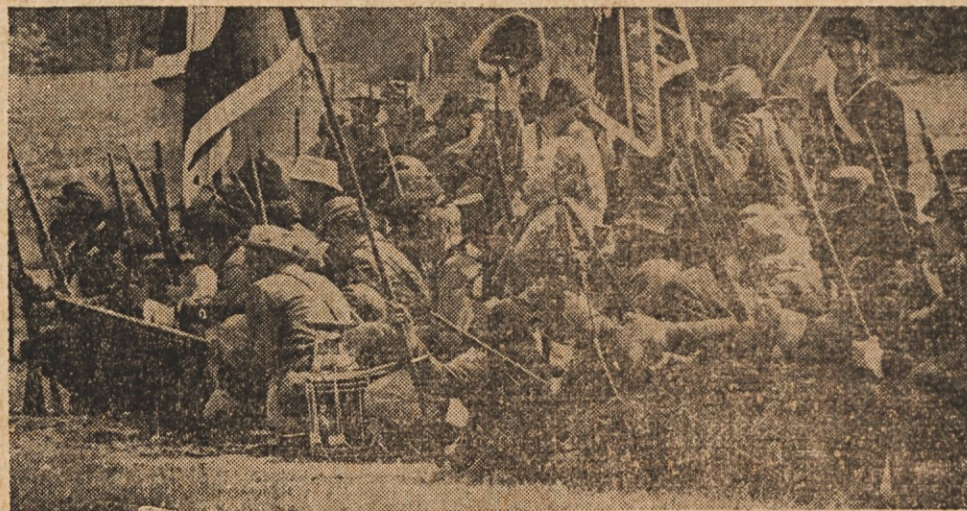
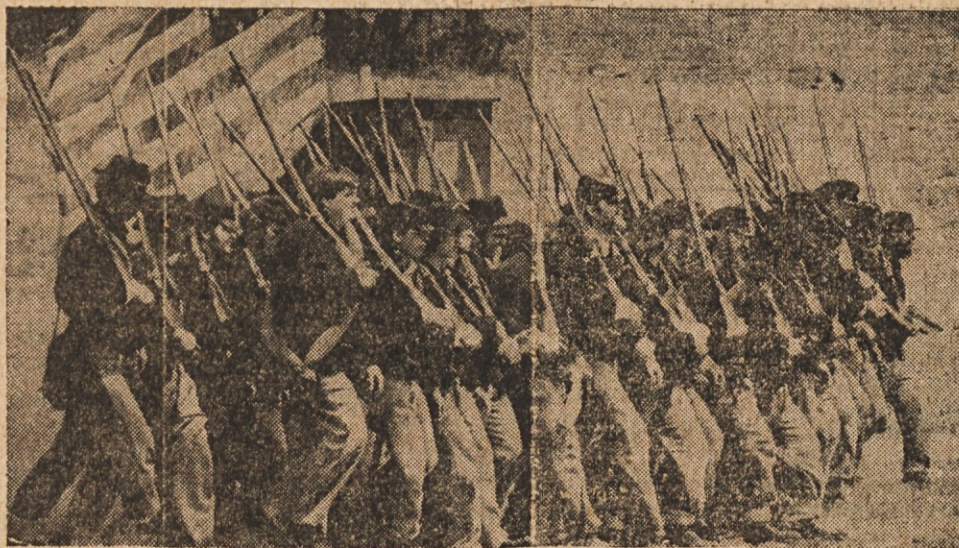
Naša slovenska unijska tiskarna Vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni.

Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628

Iz naše preteklosti v okviru obhajanja 200-letnice ZDA

Ko prirejajo razne nastope v okviru praznovanja 200-letnice ustanovitve ZDA, se ne držijo povsod čisto točno poteka dogodkov v nekdanjih dneh, gledajo na učinkovitost, privlačnost, pa upoštevajo seveda tudi krajevno domoljubje.

Zgoraj na levi vidimo unijsko vojsko pred St. Louisem v Missouriju v času državljanske vojne, na desni pa konfederacijske čete ob nedavni vporitvi bojov izpred 110 leti.

Na levi spodaj vidimo ob isti priložnosti Abraham Lincoln med narodom, na desni pa fan-tiča, ki si ogledujeta top iz one dobe, uporabljen pri sedanjem prikazu tedanje bitke.

